

Bilag til:

Eksamen nr. 1

- Se video: Intro
- Forbered opgaven (Du kan se uddrag af filmen "East is east" på YouTube)
- Se video: Eksamen 1
- Diskuter elevens præstation og giv en karakter
- Se video: Votering
- Konkluder hvad der lægges vægt på

OBS!

Se også gratis videoer med gode råd om prøver og eksamen.

Mød en række deltagere i serien "Ved det grønne bord"

www.dgb.dk

Hvordan spiller de kulturelle forskelle ind i de konflikter, der opstår i familien i filmen: "East is East"? Og hvorfor får de kulturelle forskelle de betydninger de får?

KULTURMØDET

Dansk og Engelsk niveau A

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Metodeovervejelser og afgrænsning	3
Redegørelse for udvalgte kulturteorier	4
Analyse af filmen: <i>"East is East"</i> på baggrund af udvalgte kulturteorier	4
Diskussion vedrørende om moderen og faderen i filmen: <i>"East is East"</i> på nogen måde, kunne have fået deres forhold til at fungere set i lyset af deres kulturforskelle	6
Konklusion	7
Kildefortegnelse	8

Indledning

Globalisering er overemnet i synopsen, hvilket har inspireret mig til følgende hovedspørgsmål: Hvordan spiller de kulturelle forskelle ind i de konflikter, der opstår i familien i filmen: *"East is East"*? Og hvorfor får de kulturelle forskelle de betydninger de får?

Mit hovedspørgsmål danner grundlag for min synopse. For at besvare mit hovedspørgsmål vil jeg indledningsvis redegøre for udvalgte kulturteorier, dernæst vil jeg analysere filmen: *"East is East"* på baggrund af udvalgte kulturteorier. Afslutningsvis vil jeg diskutere om moderen og faderen i filmen *"East is East"* på nogen måde, kunne have fået deres forhold til at fungere set i lyset af deres kulturforskelle.

Mit emnevalg er kulturmødet. Mit valg er betinget af, at jeg finder det spændende at forholde sig til de forskellige normer og værdier kulturer har, samt hvor store problematikker der kan opstå, hvis personer fra forskellige kulturer skal leve sammen. Grundet mit emnevalg, har jeg valgt at skrive i dansk og engelsk, fordi begge fag er humanistiske fag, der beskæftiger sig med analyse og kulturteorier, og dette skal jeg anvende for at kunne analysere filmen.¹ Ydermere er arbejdet med kulturmødet centralt i både dansk og engelsk. Filmen *"East is East"* udspiller sig i England, hvilket også lægger til grund for mit valg af fag.

Metodeovervejelser og afgrænsning

Jeg har valgt at tage udgangspunkt i filmen *"East is East"*, fordi filmen belyser sammenstødet mellem to kulturer og fokuserer på de konflikter dette medfører i et familieliv.

Grundet synopsisens omfang har jeg begrænset mig til kun at tage udgangspunkt i Hans Gullestrup og Geert Hofstedes kulturteorier, velvidende at der findes andre kulturteorier, som også kan bidrage til en forståelse af et kulturmøde. Jeg finder elementer fra følgende to kulturteorier mest centrale i forhold til mit arbejde med problemformuleringen: Hans Gullestrups kulturanalysemodel samt Geert Hofstedes løgdiagram og kulturdimensioner. Hans Gullestrups kulturanalysemodel kan anvendes til at beskrive og få indsigt i en kultur, ydermere giver modellen mulighed for bedre at forstå og fortolke en kultur. Geert Hofstedes løgdiagram tager udgangspunkt i fire begreber og ved at undersøge disse

¹HHX-håndbogen til studieområdet

begreber, er det muligt at analysere sig frem til de dybereliggende værdier i en kultur. Endvidere beskriver han fire kulturdimensioner, som han fremhæver som karakteristiske for forskelle og ligheder mellem nationale kultures værdisystemer.

Redegørelse for udvalgte kulturteorier

Hans Gullestrup har udarbejdet en kulturanalysemodel, som hjælper med at bringe orden og mening i de mange udtryk og iagttagelser, man får, når man er i kontakt med mennesker fra en anden kultur. Ifølge Hans Gullestrup har alle kulturer i verden behov for opfyldelse af de samme grundlæggende behov. Han mener, at man kan definere otte grundlæggende behov, som alle kulturer skal foreholde sig til. Disse behov kalder han for kultursegmenter, der skal opfattes som ligeværdige. Tilsammen udgør de den horisontale kulturdimension i hans kulturanalysemodel. Ved at analysere udvalgte dele af disse kultursegmenter får jeg et dybdegående indtryk af, hvorfor personerne i filmen agerer, som de gør.²

Geert Hofstede beskriver fire kulturdimensioner: Magtdistance, kollektivism/individualisme, maskulinitet/femininitet og struktureringsbehov, som repræsenterer de værdisæt, der er til stede i alle kulturer.³ Ved at sammenligne den pakistanske og engelske kultur ud fra de fire kulturdimensioner, får jeg et realistisk billede af forskellen mellem de to kulturer, som i filmen resulterer i moderen og faderens uenigheder og konflikter.

Ydermere mener Geert Hofstede, at forskellige kulturer kommer til udtryk på forskellig vis. Han har udarbejdet et løgdiagram, hvor der tages udgangspunkt i fire begreber: Symboler, helte, ritualer og værdier. Ved at betragte de fire begreber, er det muligt at analysere sig frem til de værdier, der er styrende for medlemmerne i den pakistanske og engelske kulturs adfærd og opfattelse af, hvordan verden hænger sammen samt hvad, der er rigtigt og forkert.⁴

Analyse af filmen: "East is East" på baggrund af udvalgte kulturteorier

Filmene "East is East" udspiller sig i 70'ernes England. Familien i filmen består af faderen George Khan, som oprindeligt stammer fra Pakistan. Han er gift med moderen Ella Khan, som er englænder.

² Det kulturelle møde: "Hans Gullestrups kulturanalysemodel"

³ Kulturteori om Geert Hofstede: http://www.edu.esh.dk/~pih/06_07/kultur%20hofstede.pdf

⁴ Det kulturelle møde: "Geert Hofstede"

Tilsammen har de syv børn, som alle er født og opvokset i England. Filmen fokuserer på kultursammenstødet mellem den pakistanske og engelske kultur.

Både i den pakistanske og engelske kultur er der skrevne og uskrevne regler. Den pakistanske kultur har et stort struktureringsbehov, idet de har et meget struktureret samfund med mange formelle regler, procedurer og ritualer.⁵ Ydermere spiller religionen en vigtig rolle, da den lover dem sikkerhed og beskyttelse, hvis de lever deres liv efter koranen.⁶ George Khan er muslim, og lever efter mange af de muslimske regelsæt, såsom at ære, respekt og omdømme er altafgørende.⁷ Ydermere kommer han fra et kollektivistisk samfund, hvor gruppen sættes over individet, hvilket betyder, at det forventes at det enkelte menneske giver afkald på sin uafhængighed til fordel for gruppens interesse. Det kollektivistiske samfund er kendetegnet ved en vi-kultur.⁸

Ella Khan er derimod kristen, og hun er mindre troende. Den engelske kultur har et mindre struktureringsbehov, hvilket betyder at de tager mere afslappet på tilværelsens usikkerhed, og de er mere villige til at tage risici.⁹ Endvidere kommer hun fra et individualistisk samfund, hvor det enkelte individ har frihed til at vælge og tilfredsstille sig selv uden nødvendigvis at skulle bekymre sig om andre, hvilket også er kendetegnet ved en jeg-kultur.¹⁰

I al menneskeligt samvær har nogle personer mere magt end andre, disse magtforhold reguleres eller etableres forskelligt i forskellige kulturer.¹¹ I den pakistanske kultur er der en stor magtdistance, idet de mener, at den der har magt, har ret. Det er manden, der bestemmer, og det er ham, der har den udadvendte rolle. Desuden har manden flere rettigheder og valgmuligheder, end kvinden har.¹² I den engelske kultur, er der en lille magtdistance, idet der er ligestilling mellem kønnene.¹³ Dette indebærer, at de har lige pligter, rettigheder og muligheder inden for alle væsentlige områder af livet. De store forskelle, der er mellem kulturdimensionerne i den pakistanske og engelske kultur, medfører, at George og Ella har meget forskellige normer, værdier og traditioner. De er meget uenige om, hvordan børnene skal opdrages, og hvad de skal i fremtiden. George mener, at børnene skal opdrages efter

⁵ Geert Hofstedes hjemmeside: http://www.geert-hofstede.com/hofstede_dimensions.php?culture1=94&culture2=66

⁶ Traditions and values in Muslim families: <http://www.helium.com/items/286031-traditions-and-values-in-muslim-families>

⁷ Norms and Values in Islam: http://www.uga.edu/islam/norms_values.html

⁸ Kulturmødet – psykologisk set: "Vi-kultur og jeg-kultur"

⁹ Geert Hofstedes hjemmeside: http://www.geerthofstede.com/hofstede_dimensions.php?culture1=94&culture2=66

¹⁰ Focus on Culture: "Geert Hofstedes Theories on Culture"

¹¹ Det kulturelle møde: "Hans Gullestrup"

¹² Norms and Values in Islam: http://www.uga.edu/islam/norms_values.html

¹³ Geert Hofstedes hjemmeside: http://www.geerthofstede.com/hofstede_dimensions.php?culture1=94&culture2=66

pakistanske normer og værdier, hvorimod Ella mener, at de skal have frihed til selv at vælge, og frihed til at gribe de muligheder, der byder sig. Dog vælger Ella i starten af filmen ikke at opponere mod Georges opdragelse af børn, idet hun fravælger at diskutere med ham. Dette grundet Georges stædighed og menneskesyn og de konsekvenser, det medfører at sige ham imod. I stedet vælger hun i samarbejde med børnene, at skjule børnenes interesse for det engelske ungdomsliv. George og Ellas uenighed, og faderens syn på opdragelse og disciplin, medfører, at børnene er meget splittede. De lever hver dag et dobbeltliv for at tilfredsstille deres fars krav om, at de skal opføre sig som rettroende muslimer, selvom de ønsker at leve som deres jævnaldrende engelske venner gør. Ifølge Thomas Hylland Eriksen m.fl. tilpasser mennesket sig og formes af den kultur, det lever i¹⁴, hvilket her betyder, at børnene i filmen, grundet de kulturelle splittelser de lever i, har svært ved at skabe sig en identitet.

At blive gift er et vigtigt ritual i den pakistanske kultur, og det er altafgørende for, at man får et godt liv. Derfor ønsker George, at hans sønner skal giftes med bestemte kvinder, som kommer fra velfungerende pakistanske familier. I den pakistanske kultur er en af de vigtigste værdier, at sønnen følger faderens bud om at gifte sig, og i filmen udpeger faderen sønnernes kommende koner. Men da den ældste søn Nazin, ikke ønsker at ægte faderens udvalgte kvinde, krænker han faderens ærer, og han taber ansigt til familie og venner, hvilket får alvorlige konsekvenser. George ser sin søn som værende død, fordi han har nedværdiget ham. Efter at Nazin er blevet drevet hjemmefra, går familien Khan langsomt i opløsning. Ella og børnene gør oprør og viser, at de ikke længere ønsker at leve under de pakistanske normer, værdier og traditioner. Faderen reagerer voldsomt, da Ellas modstand og mangel på respekt fornærmer ham, idet det går i mod hans værdier. Faderen tror, at han gør det bedste for sine børn, og han kan derfor ikke forstå, hvorfor de ikke ønsker at leve efter hans kultur, fordi han er så dybt forankret i den. Og han formår ikke, at se de problemstillinger børnene bliver stillet overfor, i sammenstødet mellem de to kulturer.

Diskussion vedrørende om moderen og faderen i filmen: "East is East" på nogen måde, kunne have fået deres forhold til at fungere set i lyset af deres kulturforskelle

Filmens afslutning antyder, at faderen får en vis forståelse for sine børns problemstillinger i forhold til kultursammenstødet samt en forståelse for Ellas begrænsninger i forhold til at kunne og ville acceptere hans ønske om at leve efter den pakistanske kulturs regelsæt. George kan delvist acceptere, at Ella ikke lever som en pakistansk kvinde, idet hun arbejder i deres fælles Fish and Chips forretning, hvilket er

¹⁴Kulturforskelle - Kulturmøder i praksis: "Forskelle og ligheder mellem mennesker"

atypisk i den pakistanske kultur. Filmen belyser Georges ignorering af børnenes ønske om ikke at leve efter pakistanske værdier, idet han ikke kan ændre sine forestillinger og værdier om livet.¹⁵ Dog kan hans ignorering også skyldes, at han ikke fuldt kan udleve en tilværelse efter pakistanske værdier, og derfor ønsker at udleve dem gennem børnene, og ikke mindst kan det være et stærkt ønske om at undgå, at de værdier og traditioner han har tilbragt familien uddør.

George og Ella handler hver især på baggrund af deres kulturelle regler og normer, hvilket er medvirkende til deres kommunikationsproblemer, misforståelser og konflikter. Ydermere har de begge en etnocentrisk holdning til hinandens kulturer, idet de fortolker hinandens adfærd ud fra de referencerammer, de har i deres egen kultur, og de vurderer denne adfærd negativt og misforstår den.¹⁶ Desuden sørger deres kulturelle filtre for, hvilke indtryk de tager til sig, og hvilke de filtrerer fra. Dette kan virke hæmmende for deres kommunikation. De centrale værdier deres kulturer har, er dybt forankret i dem, og får konsekvenser for deres synspunkter på kulturelle forandringer og tilpasninger til andre kulturer. Hvis moderen og faderen skal få deres forhold til at fungere, kræver det, at faderen accepterer børnenes ønske om at leve efter den engelske kultur, idet moderen ikke længere vil være vidne til, at han tvinger dem til at leve deres liv imod deres ønsker.

Det kræver, at de begge er åbne, fleksible og nysgerrige. De må udvise en påskønnelse og forståelse for hinandens værdier og tanker. De er nødt til at forstå og anerkende hinandens kultur og indgå i en dialog om, hvordan de kan leve med begge - især når det gælder børnenes opdragelse og fremtid. De må genopbygge tilliden til hinanden, og tilliden til at de sammen har en unik mulighed for at bibringe det bedste fra begge kulturer til deres børns videreopvækst og liv i et fælles kulturelt samfund.

Konklusion

Med udgangspunkt i mine inddragede kulturteorier og på basis af disse min analyse og diskussion, vil jeg konkludere, at de kulturelle forskelle afspejles i familiens konflikter ved deres forskellighed i måden at opfatte tilværelsen på samt deres syn på værdier og mere overordnet meningen med livet. Moderen og faderen er begge forankret i deres egen kultur, og de har derfor svært ved at påskønne hinandens værdier, tanker og handlemønstre, fordi deres kulturer på mange måder er i modstrid med hinanden. De kulturelle forskelle får betydning i form af kultursammenstød, konflikter og splittede sjæle. Hvis moderen og faderen skal have deres forhold til at fungere, skal de tage hinandens perspektiv.

¹⁵ Grundbog i kulturforståelse: *"Indledning"*

¹⁶ Focus on Culture: *"Geert Hofstede's Theories on Culture"*

Et spørgsmål til videreundersøgelse kan omhandle globaliseringens betydning for kultursammenstød.

Kildefortegnelse

DVDfilm

East is East: Damien O'Donnell, 1999, 82 min.

Bøger

Eriksen, Thomas Hylland og Sørheim, Torunn Arntsen: *Kulturforskelle - kulturmøder i praksis*. Munksgaard Danmark, 2003.

Farrell, Mark: *British Life and Institutions*. Ålørke, 2000.

Hassing, Jeanette m.fl.: *HHX-håndbogen til studieområdet*. Systime, 2010.

Jensen, Iben: *Grundbog i kulturforståelse*. Roskilde Universitetsforlag, 2005.

Rasmussen, Anne Skaarup og Bank-Mikkelsen, Georg: *Det kulturelle møde*. Systime, 2005.

Kompendier

Mejlhede, Bente: *Kulturmødet – psykologisk set*. Systime, 2000. Fra udleveret kompendie i Dansk: *Samtale fremmer forståelsen*.

Rasmussen, Anne Skarrup: *Focus on Culture - Geert Hofstede's Theories on Culture*. Systime, 2000. Fra udleveret kompendie i Engelsk: English A grundforløb 1. år HHX – Kompendie 2.

Artikler fra internettet

Akgunduz, Ahmet: *Norms and Values in Islam*. Islamic University Rotterdam.

Adresse: http://www.uga.edu/islam/norms_values.html

Besøgt d. 26.10.2011.

Husain, Khadija: *Traditions and values in Muslim families*. Helium, 2007.

Adresse: <http://www.helium.com/items/286031-traditions-and-values-in-muslim-families>

Besøgt d. 26.10.2010.

Internetsider

Cultural Dimension: Geert Hofstedes hjemmeside

Adresse: http://www.geerthofstede.com/hofstede_dimensions.php?culture1=94&culture2=66

Besøgt d. 26.10.2011.

Kulturteori om Geert Hofstede:

Adresse: http://www.edu.esh.dk/~pih/06_07/kultur%20hofstede.pdf

Besøgt d. 27.10.2011.